

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2077/19-T

Název	Základní škola Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109
Sídlo	Jiřího z Poděbrad 3109, Frýdek, 738 01 Frýdek-Místek
E-mail	sekretariat@11zsfm.cz
IČ	49562291
Identifikátor	600133761
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Libor Kuča
Zřizovatel	Statutární město Frýdek-Místek
Místo inspekční činnosti	Jiřího z Poděbrad 3109, Frýdek, 738 01 Frýdek-Místek
Termín inspekční činnosti	5. 11. 2019 – 8. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Frýdek-Místek, Jiřího z Poděbrad 3109 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Je úplnou školou s devíti postupnými ročníky. Na druhém stupni jsou zřízeny třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na házenou chlapců a volejbal dívek. Škola má i dlouholeté zkušenosti s výukou plavání a sportovní gymnastiky. Další oblastí, na kterou se škola zaměřuje, je jazykové vzdělávání.

K termínu inspekční činnosti školu navštívilo 457 žáků ve 12 třídách prvního stupně a 8 třídách druhého stupně. Škola evidovala 43 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V 5 odděleních školní družiny bylo zapsáno 138 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel a zástupkyně ředitele působí ve vedení školy od 1. února 2018. Rozdělili si kompetence v řídicí, organizační a kontrolní činnosti. Na řadě aktivit a jednání se podílejí společně. Cíle k rozvoji školy ředitel definoval v pojetí dalšího vývoje vycházejícího ze stavu organizace před dvěma lety. Stanovené záměry jsou konkrétní, reálné a vyhodnotitelné. Koncepce zahrnuje cíle pro zlepšování v oblasti materiální, pedagogického procesu, organizace, řízení, plánování, lidských zdrojů, prezentace na veřejnosti a klimatu školy. Dalšími důležitými prvky úspěšného rozvoje školy jsou posilování spolupráce se všemi partnery školy při vzdělávání a účast žáků v soutěžích a projektech. Postupně se škole daří záměry naplňovat. Kontrolní činnost vykazovala dílčí nedostatky v oblasti organizace školní družiny. Ranní oddělení bylo naplňováno vyšším počtem účastníků, než stanovuje platný právní předpis. Bezpečnost žáků byla zajištěna dohledem tří pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor a jeho složení umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Další vzdělávání pedagogů probíhá s ohledem na potřeby školy a aktuální nabídku vzdělávacích institucí. Takto získané poznatky z oblasti nových forem a metod výuky vyučující v průběhu inspekční činnosti ve výuce nevyužili.

Školní vzdělávací program základní školy je průběžně aktualizován podle platných právních úprav. Disponibilní hodiny škola využila k posílení českého a anglického jazyka, matematiky a přírodovědných předmětů. Ve škole pracuje 28 kroužků se zaměřením na sport, environmentální vzdělávání, umění a kulturu a rozvíjení logického myšlení.

Školní poradenské pracoviště tvoří dva výchovní poradci, školní metodička prevence a školní psychologka. Výchovní poradci ve spolupráci s třídními učiteli evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pracují s třídními kolektivy a žáky s výchovnými problémy. Prevence rizikového chování vychází ze zpracovaného dokumentu, následně je realizovaná prostřednictvím cíleně zaměřených akcí (např. posílení individuálních a sociálních kompetencí, protidrogové prevence, předcházení kriminalitě, agresí, šikaně i kyberšikaně) a účelně ji doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů. Dlouhodobě škola řeší vysokou míru absence některých žáků, a to za přítomnosti sociálního kurátora, byly realizovány případové konference, k řešení dané problematiky byl vyzván Orgán sociálně právní ochrany dětí. Vysoká absence má negativní dopad na výsledky vzdělávání těchto žáků.

Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách. K výuce tělesné výchovy slouží dvě tělocvičny, polyfunkční sportovní hřiště a plavecký bazén, který se nachází v komplexu školy. Školní družina v současnosti využívá jednu samostatnou místnost, čtyři běžné třídy s hracími koutky a další prostory školy.

Škola se iniciativně zapojuje do projektů spolufinancovaných z Evropských sociálních fondů, takto získané finanční prostředky vhodně využívá ke zvýšení kvality vzdělávání. Například realizací projektu škola získala školního psychologa a školního asistenta, v rámci zájmových útvarů otevřela čtenářské kluby, kluby zábavné logiky a deskových her a zajistila doučování žáků ohrožených školním neúspěchem.

Škola systematicky vytváří podmínky pro fyzické i psychické bezpečí všech žáků. Pro zvýšení bezpečí žáků byl v průběhu inspekční činnosti nainstalován kamerový systém do přístupových prostor školní družiny. Bezpečnost, ochrana zdraví a požární prevence je nedílnou součástí vzdělávání žáků. K úrazům žáků dochází především v tělesné výchově a při sportovních aktivitách. Škola se snaží eliminovat konkrétní rizika a přijímá adekvátní opatření (opětovné poučení žáků, připomenutí pravidel sportovních her atd.).

Školní jídelna příkladně realizuje dietní stravování pro potřebné žáky. Přípravuje bezlepkové a bezlaktózové obědy, které rozváží do dalších deseti základních škol. Pro zlepšení stravovacích návyků žáků se škola zapojila do dotovaných projektů Mléko do škol, Ovoce a zelenina do škol a zároveň vhodně využívá doprovodného programu. Škola zohledňuje i sociálně nízkou úroveň některých rodin a pro tyto žáky zajistila dotované školní obědy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Naplňování cílů základního vzdělávání bylo sledováno v různých ročnících školy. Hospitační činnost se zaměřila na cizí jazyky, výtvarnou, hudební a tělesnou výchovu a na přírodovědné předměty.

Anglický jazyk škola vyučuje od prvního ročníku s dotací dvě hodiny týdně a další cizí jazyk (německý, ruský, španělský) od osmého ročníku. Sledovaná výuka cizího jazyka na prvním i druhém stupni probíhala v klidném a podnětném prostředí. Učitelé jednoduchými metodami rozvíjeli znalosti, dovednosti a postoje žáků. Převažovala frontálně vedená výuka doplněná samostatnou prací, kooperativní činnosti byly zařazeny ojediněle. Pouze v části sledované výuky učitelé efektivně využívali práci ve skupinách a ve dvojicích, a tím udržovali pozornost žáků, stimulovali je k větší aktivitě a spolupráci. Procvičování učiva byl věnován přiměřený čas, učitelé často poskytovali žákům zpětnou vazbu, v případě potřeby i individuální pomoc. Při výuce byla vhodně využita práce s chybou. Žáci účelně pracovali s interaktivní tabulí nebo názornými pomůckami. Ve většině hodin projevovali o výuku zájem, aktivně se do ní zapojovali a prokazovali dobré znalosti. Učitelé zohledňovali individuální možnosti a pracovní tempo žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupráce učitelů s asistenty pedagoga byla většinou efektivní. Výrazným nedostatkem všech sledovaných hodin cizího jazyka bylo chybějící hodnocení práce žáků (formativní hodnocení, sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení), které by jim poskytovalo zpětnou vazbu o jejich práci a vzdělávacím pokroku. Všechny hodiny cizího jazyka (angličtina, ruština, španělština) byly vedeny v tomto jazyce, úvodní aktivizující otázky vytvořily cizojazyčnou atmosféru, která přetrvávala až do konce hodiny. Český jazyk byl citlivě používán k dovysvětlení konkrétního zadání či nového gramatického jevu. Důraz byl kladen na rozvoj receptivních i produktivních dovedností žáků a upevňování slovní zásoby. Ve většině vyučovacích hodin byla účelně využita poslechová cvičení. V části navštívených hodin byla výuka ukončena až v době přestávky.

V hodinách výtvarné a hudební výchovy byli žáci podporováni ke kreativitě, uměleckému projevu a zároveň k vlastnímu vyjádření se na dané téma. Komunikace pedagogů se žáky byla převážně otevřená a poskytovala žákům dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru. Činnosti měly jasně stanovené vzdělávací cíle, zohledňovaly individuální potřeby

žáků. Jejich iniciativa byla posilována pozitivní motivací, pochvalou či povzbuzením, byla oceňována jejich snaha i pokrok a byla jim také poskytována adekvátní zpětná vazba. V rámci výtvarných prací rozvíjeli žáci především své pracovní kompetence a estetické vnímání. Výuka hudební výchovy vycházela z hudebních zážitků a pomáhala rozvíjet hudebnost žáků a jejich schopnosti hudbu emocionálně prožívat. Tyto činnosti si osvojovali žáci vokálními, instrumentálními a poslechovými činnostmi.

V hodinách tělesné výchovy byl patrný odborný a vstřícný přístup vyučujících k žákům. Učitelé byli vždy velmi dobře připraveni a hodiny byly organizačně zvládnuty. Vyučující dokázali žáky zaujmout, jejich pokyny byly jasné a zřetelné, což se odrazilo na bezproblémovém chování žáků. Hodiny měly vhodnou strukturu a náplň. Aktivní zapojení žáků do výuky podporovalo zařazení zajímavých her, soutěží a pohybových aktivit. Zvolené činnosti vedly k osvojování pohybových dovedností v souladu s individuálními předpoklady jednotlivců a aktivnímu rozvoji fyzického zdraví žáků. Ve všech hodinách byl kladen důraz na bezpečnost žáků a prevenci úrazů.

Kvalita výuky ve sledovaných hodinách matematiky, vlastivědy, přírodovědy, zeměpisu a fyziky byla identická. Některé hodiny byly jednotvárné, neměly potřebný spád. Vyučující ve většině hodin kladli důraz na procvičování a upevnění učiva, nepracovali ale dostatečně s chybou. Jen výjimečně vedli žáky k rozvoji kritického myšlení a navrhování možných řešení. Tempo hodin bylo přiměřené, komunikace žáků, učitelů i asistentů pedagoga byla na standardní úrovni. Vyučující v těchto předmětech podporovali aktivní přístup žáků k environmentální výchově v rámci průřezových témat a vhodně je tak motivovali k ochraně životního prostředí.

Ve všech hospitovaných hodinách napříč předměty nebyla zaznamenána významnější podpora nadaných žáků formou diferencovaného zadávání úkolů a příkladů vyšší náročnosti s cílem účinně využít a rozvíjet jejich osobní potenciál a nadání. Při vzdělávání škola nevyužila v dostatečné míře moderní metody a formy práce směřující k větší aktivitě žáků.

Při vzdělávání žáků v odpolední školní družině byly vhodně zařazeny odpočinkové, pohybové a zájmové činnosti s cílem poskytnout žákům prostor pro relaxaci a vést je ke správnému využití volného času. Aktivity vychovatelky účelně organizovaly a střídaly, což se pozitivně odráželo v postoji žáků. Při odpočinkových činnostech v ranní družině si žáci volili aktivity podle vlastního zájmu nebo se zapojovali do herních a výtvarných činností. K dispozici měli dostatečné množství her a hraček. Vychovatelky i další pedagogické pracovnice jim poskytovaly dostatek příležitostí k seberealizaci, přihlíželi k jejich možnostem a schopnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola ověřuje znalosti žáků prostřednictvím svého interního testování formou písemných prací, srovnávacích ročníkových testů a ústního zkoušení. Rovněž se zapojila do externího zjišťování. Ve školním roce 2016/2017 měli žáci školy srovnatelné znalosti v matematice s celorepublikovým průměrem žáků, v českém jazyce byli pod průměrem. Pedagogové tak získávají přehled o vzdělávacích posunech každého žáka. Škola výsledky analyzuje v rámci metodického sdružení, předmětových komisí a pedagogické rady a přijímá opatření k řešení školní neúspěšnosti v jednotlivých ročnících. Na zaznamenané slabší výsledky žáků v matematice a v českém a anglickém jazyce škola reagovala posílením týdenní hodinové dotace těchto předmětů a zavedením volitelných předmětů a kroužků (seminář z českého jazyka a matematiky, doučování z matematiky, českého a anglického jazyka, příprava na přijímací zkoušky z matematiky a českého jazyka). Při porovnání výsledků žáků v prvním

a druhém pololetí školního roku 2018/2019 škola zaznamenala nepatrné zlepšení na konci školního roku oproti pololetí.

Škola rovněž podporuje rozvoj schopností žáků v rámci jejich zapojování a účasti v projektech a individuálních a týmových soutěžích. Žáci ze tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy dosahují velmi dobrých výsledků na krajské i celorepublikové úrovni (přední místa na Mistrovství České republiky ve sportovní gymnastice a pohybových skladbách). Také v běžných třídách jsou žáci velmi úspěšní v řadě sportovních soutěží, např. atletických, florbalových, v minikopané, šplhu. Každoročně se žáci účastní vědomostních olympiád. Škola tradičně realizuje Dny zdraví, žáci uspěli v krajském finále dopravní soutěže mladých cyklistů apod.

Oblast umění a kultura je ve škole na prvním i druhém stupni zastoupená návštěvami hudebních akcí, divadel, výstav především v rámci města. Žáci jsou vhodně v hodinách literární, výtvarné a hudební výchovy seznamováni s historickými aspekty kulturního dědictví a zároveň jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy při výuce zeměpisu, dějepisu apod. Kladen je také důraz na připomínání lidových zvyků (Vánoční a Velikonoční zvyky apod.). Vkusná výzdoba tříd i celé budovy školy podporuje estetické cítění žáků. Ve spolupráci se školní družinou jsou pořádány workshopy pro rodiče, Vánoční jarmark, Den Matek a pravidelný projektový den na dané téma, jehož výstupem je výstava ve vestibulu školy.

Škola pro své žáky organizuje jazykové pobytové zájezdy, adaptační pobyty, lyžařské kurzy, sportovní soustředění žáků tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy, plavecký výcvik žáků 1. až 5. ročníku. Vzhledem k tomu, že budova bazénu je součástí školy, je realizovaná částečně i výuka tělesné výchovy žáků druhého stupně formou výuky plavání.

Po ukončení 9. ročníku žáci volí převážně obory ukončené maturitní zkouškou. V loňském školním roce to bylo 78 % žáků. Všichni žáci byli přijati v průběhu prvního kola přijímacího řízení.

Na vzdělávací výsledky žáků má v některých případech vliv již zmíněná vysoká absence, jak omluvená, tak neomluvená. Za ni jsou ukládána výchovná opatření a jsou vedeny individuální pohovory s jejich zákonnými zástupci. Vedení školy ve spolupráci s pedagogy, sociálním kurátorem a Orgánem sociálně právní ochrany dětí výsledky analyzuje a hledá efektivní řešení.

O výsledcích vzdělávání informuje základní škola zákonné zástupce žáků prostřednictvím elektronických žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách, při osobních konzultacích nebo na neformálních setkáních.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu ovlivňují partnerské vztahy. Škola k podpoře kompetencí žáků, k rozšíření vzdělávací nabídky intenzivně spolupracuje se zřizovatelem, sdružením rodičů, ostatními školami ve městě, sousedící mateřskou školou a jinými organizacemi.

Školní družina prostřednictvím nabízených aktivit žáky úspěšně motivuje k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času. Organizuje pro ně také zájmové kroužky (např. Keramika, Rekreační plavání) a školní akce (např. Výtvarná soutěž, Kdo dál, kdo rychleji).

Závěry

Vývoj školy

- K 1. únoru 2018 došlo k obměně ve vedení školy. Snížil se počet zástupců ředitele na jednoho. Současný ředitel školy zastával funkci zástupce ředitele pro druhý stupeň.
- Novému vedení se postupně daří zkvalitňovat materiální, prostorové a bezpečnostní podmínky školy.

Silné stránky

- Kvalitní prostorové, materiální a personální podmínky pro výuku mají vliv na velmi dobré výsledky žáků ve sportovních i vědomostních soutěžích.
- Vedení školy a pedagogové vytvářejí pozitivní klima školy, které se projevuje v dobrých prosociálních vztazích mezi žáky a pedagogy.
- Škola vytváří optimální podmínky pro uplatnění žáků při společných uměleckých činnostech, čímž podporuje rozvoj uměleckých, osobnostně sociálních, komunikačních a kulturních kompetencí.
- Zapojení velkého počtu žáků do volnočasových aktivit a akcí v rámci výuky vede k jejich aktivnímu využití volného času.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neefektivní kontrolní činnost vedení školy v oblasti organizace školní družiny.
- V minimální míře vyskytující se hodnocení práce žáků v závěru hodin a jejich sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení.
- Menší pestrost vyučovacích metod a forem snižuje motivaci žáků v průběhu výuky.
- Nebyla zaznamenána podpora nadaných žáků formou diferencovaného zadávání úkolů a příkladů vyšší náročnosti s cílem účinně využít a rozvíjet jejich osobní potenciál a nadání.
- Přes intenzivní práci třídních učitelů, pracovníků školského poradenského pracoviště a vedení školy se nedaří výrazněji snížit vysokou absenci některých žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Provádět důslednou a pravidelnou kontrolní a hodnotící činnost v oblasti organizace školní družiny, ke zjištěným skutečnostem přijímat účinná opatření.
- Vést žáky k sebereflexi, věnovat větší prostor vzájemnému vrstevnickému hodnocení.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast uplatňování efektivních metod a forem práce ve výuce.
- Rozvíjet potenciál a nadání žáků formou diferencovaného zadávání úkolů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní řád s přílohou – pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, ze dne 29. 8. 2019 s účinností od 9. 10. 2019
2. Vnitřní řád školní družiny účinný od 1. 9. 2018
3. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené ve školním roce 2019/2020
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Zelená do života platný od 1. 9. 2017
5. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 2. 9. 2019
6. Koncepce rozvoje školy 2019-2024 ze dne 1. 9. 2019
7. Plán personálního rozvoje školy a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na období 2019-2022 ze dne 2. 1. 2019
8. Preventivní program ze dne 30. 10. 2019
9. Krizový plán školy bez datace
10. Roční plán činnosti ve školním roce 2019/2020
11. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2019/2020
12. Plán výchovného poradce pro školní rok 2019/2020
13. Školní poradenské pracoviště - dokumenty, plán činností
14. Záznamy z jednání výchovných komisí ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
15. Výroční zpráva školní rok 2018/2019 ze dne 26. 9. 2019
16. Zápisy z pedagogické rady ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
17. Vzdělávací výsledky žáků ve školním roce 2018/2019
18. Přehled výchovných opatření ve školním roce 2018/2019
19. Rozvrhy vyučovacích hodin školní rok 2019/2020
20. Elektronické třídní knihy vedené ve školním roce 2019/2020
21. Školní matrika školy vedená ve školním roce 2019/2020 (vybraný vzorek)
22. Zápisové lístky školní družiny pro školní rok 2019/2020 (vybraný vzorek)
23. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2018 ze dne 12. 2. 2019
24. Kniha úrazů a záznamy o úrazech školní rok 2018/2019 a 2019/2020
25. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků ve školním roce 2019/2020
26. Doklady ke školnímu stravování včetně dietního stravování za červen, září a říjen 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Irena Křiváková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Irena Křiváková v. r.

Mgr. Ing. Martina Colledani, školní inspektorka

Mgr. Ing. Martina Colledani v. r.

Mgr. Daniel Jakubek, školní inspektor

Mgr. Daniel Jakubek v. r.

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová v. r.

V Novém Jičíně 2. 12. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Libor Kuča, ředitel školy

Mgr. Libor Kuča v. r.

Ve Frýdku-Místku 5. 12. 2019